

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 493

van **ROOSMARIJN BECKERS**

datum: 14 april 2022

aan **BEN WEYTS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

Leermiddelenplatform van het Centrum voor Islamonderwijs - Gebruik, openbaarheid en evaluatie

In november 2016 werd onder toenmalig bevoegd Onderwijsminister Crevits een engagementsverklaring ondertekend tussen de Moslimexecutieve en de Vlaamse overheid tot het verbeteren en uniformiseren van het islamonderwijs in Vlaanderen. Een van de eerste opdrachten, voortvloeiend uit die verklaring, vormde de creatie van een onlineleerplatform waar leerkrachten islam toegang hebben tot betrouwbaar en kwaliteitsvol lesmateriaal en dat ook met elkaar kunnen uitwisselen. Dat platform zou niet alleen zuiver lesmateriaal bevatten maar ook andere tips and tricks om de professionalisering van de lessen verder vorm te geven. Alle islamleerkrachten kunnen via de erkende instantie een code ontvangen die toegang geeft tot het leerplatform. Het platform werd aangemaakt met behulp van het programma SharePoint van Microsoft dat dient als een raamwerk voor het opzetten van een website voor informatie-uitwisseling en online samenwerking.

De Pedagogische Commissie - onder leiding van de adviseur - screent alle documenten aan lesmateriaal en plaatst na een analyse het kwaliteitsvolle lesmateriaal online. Het lesmateriaal dat zo op de SharePoint wordt verzameld, wordt dus gecontroleerd, zowel door die commissie als via een sociale controle via peers (een beetje zoals op KlasCement) en krijgt zo als het ware een kwaliteitslabel, zo stellen althans verscheidene beleidsmakers en betrokkenen. Recent stelde minister Somers in de Commissie voor Binnenlands Bestuur, Gelijke Kansen en Inburgering van 15 maart 2022^[1] nog dat we op deze manier als Vlaamse overheid een indirecte hand hebben in de kwaliteit van de inhoud van het islamonderricht: "[Deze vorm van controle] is een soort van kwaliteitslabel, waarop we de facto wel controle hebben. En aan diegenen die dat niet gebruiken, kun je vragen stellen over waarom ze het materiaal op SharePoint niet gebruiken. Op die manier kun je, zonder dat je juridisch greep hebt op wat er in de lessen wordt gezegd, wel via een omweg greep krijgen op wat er in de lessen wordt gezegd."

1. In respons op een vorige schriftelijke vraag^[2] gaf de minister mee dat per mei 2020 706 islamleerkrachten (ca. 70%) gekoppeld waren aan dit digitaal platform.

Wat is daar nu de stand van zaken? Hoeveel personen die werkzaam zijn als leraar islam binnen het Vlaamse onderwijs maken thans gebruik van de SharePoint (uitgedrukt in absolute en in relatieve aantallen)?

2. Minister van Inburgering Somers wil de bestaande SharePoint voor het officieel islamonderricht ook ter beschikking stellen voor het informeel islamonderricht en zou

hiertoe samen met de minister van Onderwijs en met het Departement Onderwijs en Vorming afspraken maken, zo stelde hij in de genoemde zitting van de commissie.

a) Wat is hier de stand van zaken?

b) Zijn er op dit moment al personen aangemeld op het platform die niet het beroep van islamleraar uitvoeren binnen het Vlaamse onderwijs, maar het platform wel gebruiken in het kader van islamlessen? Zo ja, wat is daar de grootteorde?

3. Een groot aandeel geregistreerde gebruikers wil ook niet per se zeggen dat het platform vaak wordt gebruikt.

Kan de minister een inschatting geven van het aandeel unieke gebruikers per week?

4. Voortgaand op de in de inleiding geciteerde redenering van minister Somers, indien we inderdaad zouden zien dat nog heel wat islamleraren hier niet geregistreerd zijn en/of er geen gebruik van (wensen te) maken, wat zijn daar de redenen toe? Werd dat al bevestigd? Zo niet, wordt een dergelijke bevestiging nog gepland?

5. In respons op de genoemde eerdere schriftelijke vraag stelde de minister dat op dat moment (mei 2020) er zo'n 4.300 pedagogische en didactische hulpmiddelen en tools beschikbaar waren op het platform. De minister stelde toen dat de Pedagogische Commissie de doelstelling had om het gamma aan didactisch materiaal verder uit te breiden in het schooljaar 2020-2021.

Wat is daar nu de stand van zaken?

6. Wat was de voorbije vijf jaren het budget dat van overheidswege gespendeerd werd aan dit platform? Graag hierbij een overzicht per jaar met een indeling in informaticagerelateerde kosten, personeelskosten en eventuele andere werkingskosten.
7. Indien men dit platform via SharePoint vergelijkt met andere platformen met gelijkaardige doeleinden (zoals de Thomaswebsite van de faculteit Theologie en Religiewetenschappen aan de KU Leuven i.s.m. Katholiek Onderwijs Vlaanderen en de erkende instantie rooms-katholieke godsdienst), dan lijkt het toch nog wat in de kinderschoenen te staan qua uitwerking. Een ander verschil is dat de leeringrediënten op Thomas quasi allemaal volledig vrij te raadplegen zijn, terwijl men voor de SharePoint van het Centrum voor Islamonderwijs een aanmeldcode moet aanvragen bij de desbetreffende levensbeschouwelijke instantie.

Waarom is het materiaal op de SharePoint van het Centrum voor Islamonderwijs niet vrij raadpleegbaar? Zal de minister (al dan niet ter wille van het genoemde voornemen van minister Somers) initiatieven nemen zodat ook geïnteresseerden die geen formele dan wel informele islamleraar zijn ook vrij toegang kunnen krijgen tot het platform?

8. Een ongeschreven wet inzake kwaliteitscontrole stelt dat men ook de controleurs moet controleren en dat dus diegenen die oordelen ook rekenschap moeten kunnen afleggen.

In hoeverre wordt dus de genoemde Pedagogische Commissie gecontroleerd inzake of ze wel correct oordelen over de kwaliteit van de leermiddelen?

9. Op het moment van antwoord op de genoemde vorige schriftelijke vraag had er nog geen formele evaluatie plaatsgevonden van het platform, aangezien het op dat moment nog een 'work in progress' was. De Pedagogische Commissie tracht wel te zorgen voor een continue evaluatie en kwaliteitsbevordering.

Heeft er ondertussen al een (formele) evaluatie plaatsgevonden? Zo ja, wat waren hieruit de conclusies? Zo niet, wanneer wordt ze gepland?

10. Zoals ik reeds in verschillende eerdere vragen stelde, laat in veel scholen de kwaliteit van de islamlessen nog altijd te wensen over, temeer omdat veel lesmateriaal men vertrekt vanuit een erg letterlijke interpretatie van de koran en een strikte beleving van de islam. Dat leidt vaak tot het propageren van waarden en normen die haaks staan op onze Europese samenleving, zoals een denigrerende kijk op 'ongelovigen', pure wetenschapsontkenning, het ontkennen van mensenrechten en meer specifiek vrouwenrechten. In bepaalde scholen, zelfs binnen het officieel onderwijs, wordt zelfs lesmateriaal gebruikt die uitgegeven worden door het Turkse Diyanetministerie van Religieuze Zaken, een kwestie waarover mijn collega Chris Janssens de minister nog bevroeg tijdens de commissievergadering van 14 oktober 2021[3].

Zijn er in het licht hiervan nog verdere plannen m.b.t. dit platform en/of de inhoud en organisatie van de lessen islamonderwijs?

[1] Vraag om uitleg nr. 2097 (2021-2022) over de verdere aanpak van moslimvraagstukken in Vlaanderen en de totstandkoming van de imamopleiding van Nadia Sminate aan minister Bart Somers.

[2] Schriftelijke vraag nr. 552 van 15 mei 2020.

[3] Vraag om uitleg nr. 203 (2021-2022).

BEN WEYTS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

ANTWOORD

op vraag nr. 493 van 14 april 2022

van **ROOSMARIJN BECKERS**

1. Momenteel zijn er 824 leerkrachten die gebruik maken van het digitale platform, of 80%.
- 2+7. Het initiatief van het platform is gelanceerd door de adviseur onder begeleiding van de Inspecteur-Generaal ter professionalisering en versterking van de leerkrachten Islam.
Zowel de beheerders als de inzenders zijn leerkrachten islam die op vrijwillige basis elkaar willen inspireren. De kwaliteit hiervan wordt bewaakt door de Pedagogische Commissie. Het platform is in die zin te vergelijken met het platform Digimores voor de leerkrachten niet confessionele zedenleer (niet vrij raadpleegbaar).

Momenteel zijn er dus alleen Islamleerkrachten die toegang hebben tot de SharePoint van het digitale platform. Er vond voorlopig nog geen verdere afstemming plaats.
3. Afhankelijk van de periode in het schooljaar varieert het aantal unieke gebruikers wekelijks tussen 150 en 680. Ook totale gebruikersgegevens geven een intensief gebruik aan. Zo blijkt – bij wijze van illustratie - dat tijdens de maand april de SharePoint meer dan 13.000 keer werd geraadpleegd, waarvan de laatste week van april 4.800 raadplegingen.
4. De meerderheid van de leerkrachten Islam raadplegen en gebruiken de lesbundels die ter beschikking staan op SharePoint. Er zijn leerkrachten die zich laten inspireren door het lesmateriaal op SharePoint om vervolgens zelf lesmateriaal te ontwikkelen aangepast aan het niveau en de noden van hun klasgroepen. Daarnaast zijn er ook leerkrachten die gebruik maken van andere leerwerkboeken of zelf lesmateriaal ontwikkelen.
5. Momenteel zijn 5.679 pedagogische en didactische hulpmiddelen beschikbaar.
6. De screening van het lesmateriaal en aansturen van de Pedagogische Commissie behoort tot de opdracht van de adviseur islam, toegekend via detachering aan de onderwijsinspectie. Mogelijke kosten voor deze activiteiten zitten dan ook vervat in de reguliere werkingsmiddelen die toegekend worden ter ondersteuning van het inspectieteam Islam.
- 8-10. De inhoud van de leerplannen en de inhoud van de lessen dienen in overeenstemming te zijn met de eindtermen, de geldende wetten, de grondwet en het Europees Verdrag van de Rechten van de Mens (EVRM). Daarover wordt jaarlijks aan het Vlaams Parlement gerapporteerd.

De directie van de school is daarnaast bevoegd voor de controle op het algemene pedagogische en didactische en kan vanuit die optiek lessen bijwonen en lesmateriaal inkijken. Indien er onregelmatigheden worden vastgesteld of indien er sprake is van ernstige of blijvende tekortkomingen kan de directeur de inspectie op de hoogte brengen. De inspecteurs-adviseurs kunnen dan het nodige doen. Het is de school die

eindevaluator is van de leerkracht in kwestie en dus ook de samenwerking kan stopzetten.

Ter professionalisering van de leerkrachten Islam wordt er daarnaast, in samenwerking tussen het inspectieteam Islam en het netwerk Islamexperten, vorming aangereikt via jaarlijkse studiedagen. In deze gaan zij controversiële thema's niet uit de weg. Een aantal voorbeelden van thema's die reeds aan bod kwamen waren: polarisatie en radicalisering, empathische dialoog in kader van de interlevensbeschouwelijke competenties, de evolutieleer, homoseksualiteit, diversiteit, euthanasie en abortus, geloof en wetenschap etc.